

Gids: hoe dien ik een good practice in?

Elke dag sta je als professional in de geestelijke gezondheidszorg voor complexe uitdagingen. Het good practice portaal van Psyche is er om je te ondersteunen: een betrouwbaar kompas vol praktische en/of wetenschappelijk onderbouwde goede praktijken voor de geestelijke gezondheidszorg.

Wat is een goede praktijk?

Een goede praktijk is een onderbouwde werkwijze, methode of interventie die in het werkveld is toegepast. Met je goede praktijk kan je:

- Informeren over het bestaande aanbod;
- Inspireren om zorg vanuit een brede blik te bekijken; en/of
- Concrete tips, tricks en tools aanreiken om in de praktijk aan de slag te gaan

Wat is géén goede praktijk?

Een goede praktijk is niet:

- Een louter theoretische visie, benadering of behandelmodel zonder concrete toepassing in de praktijk
- Een individueel therapeutisch aanbod of persoonlijke dienstverlening
- Een persoonlijke reflectie of overtuiging zonder uitgewerkte werkwijze, methode of interventie
- Een idee of intentie die (nog) niet in de praktijk werd toegepast

Deze gids helpt je stap voor stap bij het indienen van jouw eigen **goede praktijk**.

Waarom indienen?

- Je zet je goede praktijk in de kijker en maakt een verschil
- Je helpt collega's vooruit met concrete en/of toepasbare kennis
- Je versterkt positieve beeldvorming in de GGZ: je inspireert anderen met voorbeelden die hoop en vooruitgang zichtbaar maken
- Je draagt bij aan een sterkere geestelijke gezondheidszorg
- Je goede praktijk komt in de spotlight te staan via onze nieuwsbrief of ons Psyche-magazine

Samen bouwen we aan een geestelijk gezond Vlaanderen, waar kennis delen leidt tot betere zorg voor iedereen.

Welke informatie deel je?

Onderaan dit document zie je een overzicht van de vragen. Deze gids geeft bij een aantal vragen extra duiding. Je kan de vragen beantwoorden via [deze link](#).

Tip: je schrijft best in heldere en klare taal. De formulering die jij gebruikt, zal overgenomen worden in de fiches op onze website.

Hoe deelt Psyche goede praktijken?

Psyche wil goede praktijken delen met GGZ-professionals om hen te informeren, te inspireren en/of concrete handvaten voor de praktijk aan te reiken. We ontsluiten goede praktijken door ze systematisch te beschrijven volgens een aantal criteria (gebaseerd op de criteria opgesteld door de Europese Commissie voor het [Best Practice Portal](#)):

- **Relevantie:** de praktijk richt zich op een belangrijk thema binnen de geestelijke gezondheidszorg. Ze komt tegemoet aan een nood vanuit klinici, wetenschappers en/of de doelgroep zelf.
- **Doelgerichtheid:** de praktijk heeft duidelijke en realistische doelstellingen.
- **Onderbouwing:** de praktijk is gebaseerd op theorie en/of wetenschappelijk onderzoek.
- **Ethisch verantwoord:** de praktijk respecteert de rechten en waardigheid van mensen (zoals privacy en autonomie) en brengt meer voordelen dan nadelen.
- **Systematiek:** de praktijk kent een logische opbouw, met aandacht voor evaluatie en verbetering.
- **Impact:** de praktijk is succesvol, de doelen worden bereikt.
- **Betekenisvolle betrokkenheid van het individu en/of de context:** het individu en/of de context worden betrokken bij de ontwikkeling, implementatie en/of evaluatie van de praktijk. De mate van participatie is afgestemd op de noden en mogelijkheden van de doelgroep, de context en/of de setting.

Goede praktijken komen in de vorm van een online fiche op onze website terecht. In die fiche worden goede praktijken toegelicht aan de hand van de hierboven genoemde criteria. Dankzij de systematische beschrijving volgens deze criteria kunnen GGZ-professionals eenvoudig inschatten of een praktijk van waarde is binnen hun domein en/of voor de doelgroep waarmee ze werken.

Houd er rekening mee dat het traject van indiening tot het delen van jouw goede praktijk enkele maanden kan duren. Dat komt doordat het proces uit meerdere stappen bestaat en deels afhankelijk is van de actuele workload. Het proces omvat:

- De verwerking van jouw inzending door een medewerker van het kennisteam
- Indien nodig een contactmoment om bepaalde zaken verder te verduidelijken
- Een laatste inhoudelijke check door de teamcoördinator van het kenniscentrum en de inhoudelijk directeur
- De opmaak van jouw online fiche
- De publicatie van jouw fiche op onze website en later ook in onze nieuwsbrief of magazine

Heb je nog vragen of wil je meer informatie? Neem contact op [via info@psyche.be](mailto:via.info@psyche.be). Vermeld daarbij 'Goede praktijk' in het onderwerp van je mail.

Vragenoverzicht

Gegevens indiener en praktijk:

- **Naam:**
- **Organisatie:**
- **E-mail:**
- **Website:**
- **Ben jij de verantwoordelijke voor de praktijk?**

Ben je zelf niet verantwoordelijk voor de praktijk? Geef dan in het vrije veld aan wie de verantwoordelijke is. Zorg er ook voor dat je zeker toestemming hebt van die persoon om de praktijk hier in te dienen.

- Ja
- _____

- **Contactinfo aanspreekpunt:**

Met ons goede praktijken portaal willen we professionals met elkaar in verbinding brengen. Daarom is een aanspreekpunt belangrijk. Zo kunnen GGZ-professionals verdere vragen (bv. rond implementatie) rechtstreeks naar jullie richten.

In tegenstelling tot voorgaande contactinfo, is deze info ook voor externen zichtbaar. Tip: denk goed na over welke contactinfo je wil delen (een algemeen of persoonlijk mailadres, een telefoonnummer, ...).

Geef in ieder geval minstens 1 contactoptie.

- **Waarom wil je jouw praktijk indienen?** (meerdere antwoorden zijn mogelijk)

Goede praktijken situeren zich op een continuüm. Enerzijds en minimaal, informeer je met je goede praktijk anderen over het aanbod. Anderzijds en niet noodzakelijk, kan je anderen stimuleren om op eenzelfde manier aan de slag te gaan.

Tip: zorg ervoor dat je jouw praktijk zodanig omschrijft, dat ze tegemoetkomt aan je beoogde doel. Bijvoorbeeld: wil je anderen aan de slag laten gaan met jouw goede praktijk, zorg dan voor voldoende tips, tricks en tools (denk aan een draaiboek, stappenplan, ...).

- Ik wil anderen informeren over mijn goede praktijk.
- Ik wil met mijn goede praktijk inspireren om zorg vanuit een brede blik te bekijken.
- Ik wil een aanbod (workshops, vormingen, ...) rond mijn goede praktijk aanbieden.
- Ik wil anderen tips, tricks en tools geven om met mijn goede praktijk aan de slag te gaan.

- **Indien je een aanbod rond jouw goede praktijk wil aanbieden, geef dan aan waarover het gaat.**

- **Waar situeert jouw praktijk zich op het continuüm?** (meerdere antwoorden zijn mogelijk)
  - Gezondheidspromotie en/of -preventie
  - Screening, vroegdetectie en -interventie
  - Zorg en behandeling
  - Herstel en re-integratie
  - Levensende
  - Andere: _____
- **Op welk domein is je praktijk van toepassing?** (meerdere antwoorden zijn mogelijk)
  - Wonen
  - Werk en financiën
  - Onderwijs en opleiding
  - Vrije tijd en sociale participatie
  - Zingeving
  - Netwerk
  - Mobiliteit en toegankelijkheid
  - Digitale inclusie
  - Andere: _____
- **Over welk soort praktijk gaat het?** (meerdere antwoorden zijn mogelijk)
  - Informatieverstrekking en geestelijke gezondheidsvaardigheden (mental health literacy)
  - Bewustwordingscampagne
  - Opleiding
  - Online hulpverlening
  - Instrument
  - Interventie
  - Begeleiding- of behandelaanpak
  - Andere: _____

- **Op welke leeftijdsgroep is de praktijk gericht?** (meerdere antwoorden zijn mogelijk)
  - o Perinatale periode (-9 maanden t.e.m. 2 jaar)
  - o Kinderen en jongeren
  - o Transitieleeftijd (16 t.e.m. 24 jaar)
  - o Volwassenen
  - o Ouderen (65+)

- Wat is het (mogelijke) toepassingsgebied van je praktijk?

Kies de optie die het best aansluit bij (de mogelijkheden van) jouw praktijk. Hou hier opnieuw rekening met de mate waarin je praktijk al dan niet overdraagbaar is.

- o Regionaal
- o Vlaanderen
- o België

- Indien je praktijk enkel regionaal van toepassing is, geef dan aan over welke regio het gaat.

Samenvatting

- Vat samen wat de praktijk inhoudt. (max 250 woorden)

Geef minstens een korte beschrijving van je doelgroep, je thema en het belang ervan, je doelstellingen en acties. Je kan je ook laten inspireren door de 5W2H's (wie, wat, wanneer, waar, waarom, hoe en hoeveel).

Geef ook een titel aan je goede praktijk. Aan de hand van deze titel wordt je praktijk weergegeven in ons portaal.

Doelgroep

- Omschrijf de doelgroep waarvoor de praktijk bedoeld is. De doelgroep bestaat uit personen of groepen die positief worden beïnvloed door de acties.

Geef info over de (demografische) kenmerken van je doelgroep.

- Geef informatie over de behoeften en noden waarmee de doelgroep geconfronteerd wordt en waarop de praktijk een antwoord tracht te bieden.

Hoofd- en subdoelen

- Beschrijf de gewenste verandering of het resultaat dat je wil bereiken met je praktijk.

Maak een onderscheid tussen hoofd- en subdoelen.

Aanpak

- Beschrijf de aanpak en opbouw van de praktijk. Hoe ziet de praktijk eruit?

Geef informatie over: hoe de doelstellingen worden bereikt, wat essentiële taken en te zetten stappen zijn, ... Met andere woorden, wat is nodig om de praktijk op te zetten?

Onderbouwing

- Licht er wetenschappelijke of grijze literatuur aan de basis van je praktijk? Zo ja, geef hier dan referenties op. Vermeld telkens auteur(s), jaartal, titel, tijdschrift of bron.

Denk bijvoorbeeld aan: peer-reviewed publicaties in wetenschappelijke tijdschriften, maar ook aan rapporten, beleidsdocumenten, effect- en evaluatiestudies, theorieën of modellen.

Op basis van deze informatie maakt het Kennisteam van Psyche een inschatting over de wetenschappelijke onderbouwing van jouw praktijk. Deze inschatting wordt vermeld op de online fiches.

- Zijn de doelgroep of vertegenwoordigers van de doelgroep betrokken bij de ontwikkeling, uitrol en/of evaluatie van de praktijk? (meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- Nee.
- Ja, betrokken bij de ontwikkeling.
- Ja, betrokken bij de uitrol.
- Ja, betrokken bij de evaluatie.

- Indien de doelgroep betrokken werd, hoe gebeurde dit?

We vertrekken hierbij vanuit een continuïteitsperspectief op participatie (meer info: [Artikel continuous co-creation](#)). Dat perspectief heeft oog voor de mate van betrokkenheid (laag tot hoog) en dit doorheen de verschillende fasen van een praktijk (begin tot eind). Dit vertaalt zich in volgende participatiegraden: mee weten, mee denken en mee beslissen.

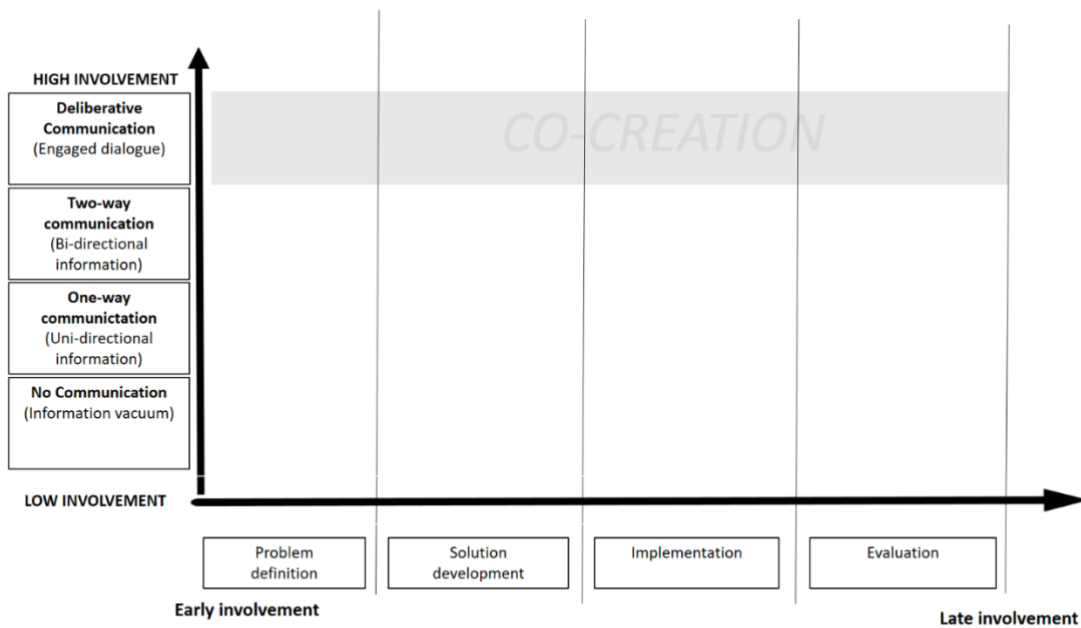

Figure 1: Conceptual Framework: a continuity perspective on co-creation

*Tip: bij de vormgeving van de fiches landt deze info in een kruistabel, met enerzijds de fase (ontwikkeling, uitrol, evaluatie) en anderzijds de mate van participatie (mee weten, mee denken, mee beslissen). **Benoem dus zeker per fase de mate van participatie en de reden voor deze keuze.***

- Zijn GGZ-professionals met cliëntencontact betrokken bij de ontwikkeling, uitrol en/of evaluatie van de praktijk? (meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- Nee.
- Ja, betrokken bij de ontwikkeling.
- Ja, betrokken bij de uitrol.
- Ja, betrokken bij de evaluatie.

- Indien GGZ-professionals betrokken werden, hoe gebeurde dit?

We verwijzen hier opnieuw naar het continuïteitsperspectief op participatie.

*Tip: bij de vormgeving van de fiches landt deze info in een kruistabel, met enerzijds de fase (ontwikkeling, uitrol, evaluatie) en anderzijds de mate van participatie (mee weten, mee denken, mee beslissen). **Benoem dus zeker per fase de mate van participatie en de reden voor deze keuze.***

Ethische aspecten

- Geef aan op welke manier je praktijk rekening houdt met ethische aspecten.

Denk aan privacy, autonomie en/of vrijwilligheid, maar ook aan de afweging van risico's en baten en het oog hebben voor diversiteit en inclusie.

Evaluatie

- Geef weer op welke manier er een evaluatiecyclus voorzien wordt en verloopt.

Licht bijvoorbeeld toe hoe vaak dat gebeurt en welke (kwantitatieve en/of kwalitatieve) methode wordt gehanteerd.

- Blijkt uit de evaluatie dat de beoogde doelstellingen werden bereikt?

Licht bijvoorbeeld volgende zaken toe: tevredenheid bij de doelgroep, behaalde resultaten, geleerde lessen en doorgevoerde wijzigingen.

Materialen en bronnen

- Vermeld hier de beschikbare en/of benodigde materialen en eventuele aanvullende bronnen.

Denk aan handleidingen, draaiboeken, video's, artikels, ondersteunende organisaties, websites, ...

Vermeld materialen zo laagdrempelig mogelijk: geef bij voorkeur links, anders waar ze (op aanvraag) te verkrijgen zijn. Zo komt de lezer van de fiches snel en gemakkelijk bij de juiste bronnen terecht.
